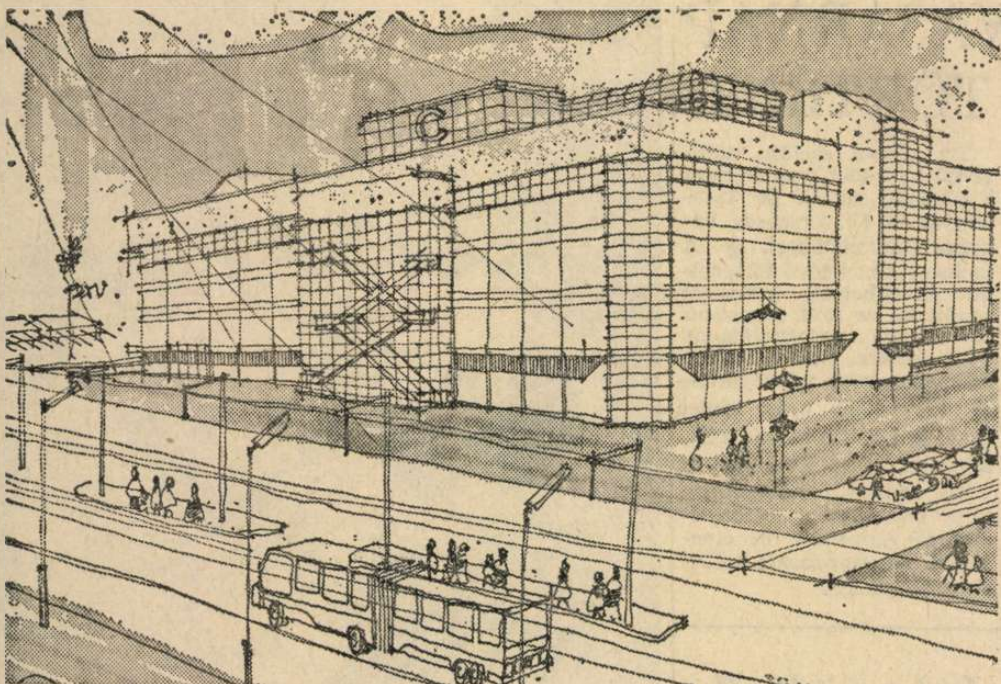




Centrum: Kispesten

Megkezdődött a tereprendezés — Főtervező a négyszintes épületkomplexumról

Kispesten, a Kossuth tér térszomszédságában, a Simonyi Zsigmond—Attila—Szabó E.—Vörös Hadsereg útja által határolt területen megkezdtek a tereprendezést, a felvonulást a Centrum Áruház építési. (Elsőként az Észak-magyarországi ÁEV mélyépítő munkásai.) A négyszintesre tervezett kereskedelmi komplexumot 1985 november közepére adják át rendeltetésének.

A KIPSZER tervező csapatját Kopik Ferenc főtervező

irányította. A fiatal mérnök tizenegy tervezővállalat szakembereinek munkáját koordinálja.

— A tervezés során arra törekedtünk, hogy korszerű, mintegy 7 ezer négyzetméteres eladóteret, modern kiszolgáló létesítményeket, technológiai eszközöket „hozzunk össze” Kispesten — mondja. — Az áruház földszintjén ABC és raktársor, az első és második emeleten iparcikk- és műszaki áruk

eladótere, étterem és büfé kap majd helyet. Az irodák, raktárak, energiabiztosító egységek a harmadik és negyedik emeleten helyezkednek el.

Az új létesítmény érdekében 39 régi lakást szanáltak a piactér mellett.

(pallag)

Például a főváros II. kerületében

Lakásigigantománia licit — rongyrázással

Aranyozott kilincs, kígyóbőr fal — Japánkeri és műpaták

A magánlakás-építés támogatása állami ügy; közös érdek, hogy megoldódjék minél több állampolgár lakásproblémája. Sok tízezer embernek még nincs önálló otthona, ugyanakkor akadnak szép számmal kirívó esetek is. Budapest II. kerületében például már az utcáról szemmel szúr néhány épület.

Kiskaput keresők

— A főváros egyik legszebb kerületéről van szó — tájékoztat dr. Aczél Péter főmérnök, a műszaki osztály helyettes vezetője. — Nem mindegy, milyen házak épülnek a Rózsadombon vagy a Pasaréten. A kerület kialakításának védelmében külön tervszűrit hoztunk létre, amely tilkos szavazással dönt a kérelmekről. Olykor keményen kell fellépni, mert sok a silány, kénytelen meg nem alapozott terv, a gyenge vagy közepes megoldás és a tucatmásolat.

Kivételesen a panelház építését is engedélyezik, ha az épületet izlően tervezik meg. A külső falak burkolata színes is lehet, sokféle, csak a kirívókat tiltják. (Például valaki fekete házat akart, piros pettyekkel...) A szigorú zsűri ellenére a kerület legszebb részein is épült néhány silány kalyiba, izlőtelentül felcíromázott, giccses épület, vagy villanegyedbe nem illő toronyház. Am ki-vételezettek, kiskaput keresők, törvény alól kibúvók sajnos itt is akadnak. A helyi statisztika szerint az elmúlt két évtizedben 16-szorosa (1) emelkedtek a négyzetméterenkénti lakások, s talán hasonló mértékben nőtt a jogtalan előnyt keresők száma is.

A szigorra persze egyéb okok miatt is szükség van. Tért hódít a luzus, a pazarlás. Megjelentek a méregdrága márványpadlók, Svédországból behozott „csodaablakok”, infra- és ultrahanggal vezérelt ajtók, garázkapuk... A rézkilincs mellett már az ezüst és az arannyal bevont jelenti a módit. Néha még a

furcsaságokhoz szokott tanácsi szakembernek is élmény a gyomra, amikor tornateremnyi méretű japánkerttel, műpatákkal berendezett nappaliba, vagy kígyóbőrökkel bevont falú lakással, drága olasz csempével burkolt garázzsal, fedett házi uszodával stb. — találkozunk.

Furcsa módon manapság meggyapordtak az olyan személyek, akik már keveslik a jogszabályok által maximálisan megengedett 140 négyzetméteres lakás-alapterületet. Egyik „újdag” — a rendeletet nem ismerve — 380 négyzetméteres lakásra adta be kérelmét. (Ez 7 átlagos méretű, 2 szobás lakásnak felel meg!) A másik olyan telket akart 7-8 millióért vásárolni, „kis” villája számára, melyen 12 lakásos társasház lehetne építeni. Kik ezek? Elvértve akad egy-egy tudós, feltaláló, művész, ügyvéd, növénygyász, ám zömük tollfeszítő, zöldecsés, virágbutikos, építési vállalkozó és különféle megnevezhetetlen foglalkozási, kétes egzisztenciák.

Nyitott kérdések

A gigantománias, egymást túllépő rongyrázást nem lehet megtiltani. Akinek pénze van, költse, amire akarja, ha az kiemelkedő munkáért, találmányért, esetleg jelentős többleteljesítményért kapott legális jövedelem.

A hatályos pénzügyminiszeri rendelet szerint az egymillió forintot meghaladó évi jövedelemnél már több mint 700 ezret kell adóként fizetni; általában 17-20 ezer forint között van az összeg, ami a legsikeresebb legális vállalkozásokkal, vagy kisipari munkával havonta megkereshető. Szeretjük volna megtudni: az imént említett rongyrázóknak az adózását tekintve vajon rendben van-e a szénájuk? A kérdés továbbra is nyitott, minthogy sokan nem e kerületben „keresik” a kenyérre való. Másrészt, sajnos olykor előfordul, hogy az egyik kéz nem tudja, mit csinál a másik. A különféle osztályok és szervezetek, fővárosi és vidéki hivatalok nem informálják kellőképpen egymást. Ezért sok ma még a kiskapu. (Honnan is tudhatna egy adóügyi szakember, hogy például tisztességes polgárunk hajnalonként zöldeglélet, gyümölcsöt fuvaroz a Viharsarokból a Balatonra, napi tízezerért...)

Mindezekben következtetésebb ellenőrzésre van szükség, hogy ne csipjék szemünket az imént említett „vadhajtások”.

Tőke Péter

'82 a szemüveg éve Utazik, ha bifokális

Tizenötezer-féle Vizsgál a komputer

Szemüveg. Akinek viselnie kell, s ha nincs kéznél — „fél ember”. Szerke a világon növekszik a szemüvegesek száma, az utóbbi tíz évben divatcikk lett. Nálunk az Ofotért elégti ki zömmel igényeinket. 1982 a szemüveg éve — hirdették meg az akciót, s próbálták megértetni az emberekkel a pótszemüveg szükségességét is. A szemüveg elkészítésére azonban sok esetben várni kell.

Meddig? — kérdeztük Dallos Jánost, az Ofotért kereskedelmi igazgatóját.

— A várakozási idő lehet három nap, de lehet 20 is. Lencséje válogatja. A MOM a lencsegyártó bázisunk, évi két és fél milliót rendelünk tőlük — mondja —, s ez a szám évről évre növekszik.

Körülbelül tizenötezer-féle lencsével dolgozunk.

Az emberek nagy részének nemcsak egyszerű üvegre van szüksége, hanem a szemtengely korrekciójához úgynevezett torikus vagy éppen bifokális üveg kell. Számítsuk meg hozzá a receptúra alapján készíthető különlegesebb lencsékét is, s kiszámítható a várakozási idő.

Hogyan lesz például egy bifokális receptből szemüveg? Az ügyfél leadja az igényét az Ofotért-üzletben, onnan azt a központba továbbítják, majd a mágiszalkai lencsegyárba „utazik”, s innen a lencse visszatér a központba. Itt keretbe vágják — s megvissza az üzletbe.

A recept „utaztatása” helyett nem lehetne központi készletből lencsét adni?

— Természetesen jó volna, ha az összes fajtaból lenne raktáron. Ez azonban a lencsék sokfélesége miatt elképzelhetetlen. Ennek ellenére sok lencsének van raktáron: évi 30-40 millió forint értékű.

Számítógépekkel próbáljuk — évekre visszamenő adatok elemzésével — az optimális raktárkészletet kialakítani, ám a receptekről mindenképpen egyedileg kell legyártani a komplikáltabb üvegeket.

Néhány éve betört a piacra a műanyag. Előnye, hogy könnyű, s elsősorban gyerekeknek fontos: kisebb a balesetveszély. Jelenleg a lencsék nagy részét üvegből is, műanyagból is raktározzuk. De akadnak dioptriák, melyek csak műanyagból készülnek. Az import itt is gond, s ha valamilyen okból késik, csúszik, az elkészítési idő tetemesen megnövekszik.

Budapesten, egyelőre három helyen, bevezettük a komputeres szemvizsgálatot — mondja Dallos János.

A gép a helyszínen vizsgál, receptet ad, azonnal kiválasztható a keret, s az üzemben egy expresszbrigád a raktáron levő lencséből 48 órán belül 30 százalékos felárral szemüveget csinál.

Ez nagy segítség a pótszemüveggel nem rendelkezőknek. Vidékre is szeretnénk ezt a módszert kiterjeszteni. A közeljövőben Szegeden egy optikai szalonunk nyílik.

Somogyi Márta

172-111

A telefondoktor e héten a sütőipari termékekről ad felvilágosítást: amit a pékárukról tudni kell. Hívható a 172-111-es telefonszámon naponta 17 órától másnap reggel 8 óráig. Vasárnap egész nap. A Fővárosi Egészségnevelési Központ másik szolgáltatását a Lelki Elsősegély-szolgálatot éjjelnappal lehet hívni a 229-600-as telefonszámon.

Áthataloltak az aggteleki szifonon

Föld alatti „határsértők”

Dr. Kessler Hubert, egy fél évszázados barlangkutatói sikerről

— Szereti ön a veszélyt? — Nem szeretem, de nem vagyok félsz alkat. — Mikor ment le először barlangba? — Tizenöt éves koromban. — És mikor volt lent legutóbb? — Tegnapelőtt... Kötél nélkül ereszkedtem le a „Mátyásba”.

Egy csendes és árnyas budai otthonban, szikár termetű, ősz hajú, 73 esztendősférfi, dr. Kessler Hubert nyugalmazott főhidrológus válaszol kérdéseimre. Előttünk térképek, fényképek.

Ötven esztendeje, 1932 augusztusában, lelkes kis társaság gyalogolt — mivel buszra nem volt pénzük — Putnokról, Aggtelekre, hogy felderítsék a barlang ismeretlen részét.

Előzmény: a múlt század végén 9 km-es hosszával az aggteleki barlang volt földünk leghosszabb és legnagyobb természetes „pincéje”, de aztán egy jugoszláviai felfedezés miatt a második helyre szorult. Am feltételezték, hogy a magyar barlangnak még hosszú folytatásai lehetnek... Csehszlovák területen, 1926-ban feltárták a Büdös tónál, közel az országhatárhoz a már ismert Domica barlang több „dométeres, hatalmas termeit.

Kutatásunk céljait tüztük ki — emlékezik dr. Kessler Hubert — hogy visszaszerezze barlangunk első helyét. Reméltük, hogy a határon túli és a mi barlangunk összefügg.

Még ma is megremeg az izgalomtól a hangja, amikor feleleveníti azt a napot: „A barlang 4-5 méter magas mennyezete néhány száz méter után a Styx patak szintje alá süllyedt... Próbálkoztunk alámerülni... Már a



második szifon előtt álltam... Kezemmel a boltzatról lefogó apró cseppkövekbe kapaszkodva tartottam az egyensúlyt, de a lábam mély agyagba ragadt. Teljesen a víz alá kerültem, s akkor még nem volt búvárfelszerelés, oxigénpalack, ami segített volna... Már vagy húsz métert tettem meg, lélegzetemet visszafolytva... meglehetősen kényelmetlen helyzetbe kerültem... aztán még pár lépés és ki tudtam egyenesedni...

Lámpámat megtisztítottam a sártól és ekkor lámpám fénye egy sziklába karcolt feliratra vetődött: *Nazdar! Le-be wohl! Schuster. Makovic. 1930. VIII. 20. Domic.*

Német és csehszlovák kutatók, a Domica felől jutottak be idáig, ők nem tudtak megbirkózni a szifonnal. Mi átjutottunk, de nem mertünk a csehszlovákiai barlangbejáratnál kimenni. Az akkori viszonyok mellett bizonyára nem vették volna jónéven ezt a föld alatti „határsértést”. Aggtelek tehát összefüggő, óriási rendszer, amely hosszával túlhaladta a vetélytársát.

A felfedezés a hazai és a külföldi sajtóban is nagy nyilvánosságot kapott. Dr. Kresslert megbízták Európa legnagyobb cseppköbarlangjának „ápolásával”. Bevezették a villanyt, turistaszállók épültek. Megkezdődhetett az idegenforgalom.

— Csak hobbi a barlangkutató? — kérdelem, mire neheztelővé válik az arca. — A hazánkban lévő mintegy 1000 barlang közül jó néhány a gyógyítás szolgálatában áll, némelyik vizet ad. Tatabánya, Diósgyőr vízellátását a karsztkutatók segítségével oldották meg. Dr. Kessler Hubertet a vízügy, a bányászat főhidrológusként alkalmazta, s ebben a beosztásban nehéz feladatot végzett.

Idén ősszel Magyarországon lesz a VI. nemzetközi barlangász szimpozion, 14 ország tudósainak részvételével — mondja. — S ezt a honi kutatók eredményeinek köszönhetjük.

Vasárnap ismét a mélybe száll. Fialat barlangszokat oktat. A hivatás szeretetére is!...

Szűts Dénes

20%
Centrumhétfői
hírek

Papírkosár-garnitúra
(6 részes) 248 Ft
Párolgató 80 Ft
Kerámia váza 1680 Ft

ÚJPESTI
Centrum Áruház

Centrumhétfői
hírek
20%

Poharak, 25-től 70 Ft-ig.

FLÓRIÁN
Centrum Áruház